

Asia: VN/16121/2020

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 - kierrätyksestä kiertotalouteen

Visio (luku 2)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Vision saavuttamiseksi tarvittavat toimet lisäävät merkittävästi kustannuksia, jotka kohdentuvat epätasaisesti eri toimijoille ja viime kädessä kuluttajille. Tästä syystä visioon olisi tärkeää lisätä kustannustehokkuuden näkökulma muutoksen toteutuksessa.

Keräysjärjestelmät, laitospasiteettitarve ja sijoittumisperusteet (luku 3)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Tavoitteet ja toimenpiteet (luku 5)

1. Tiedon oikeellisuus ja digitaalisuus

Tavoitteet 1.1 – 1.10: On erittäin hyvä, että jätetietojen tarkkuutta pyritään parantamaan useilla sähköisiin tietojärjestelmiin liittyvillä hankkeilla. Tämän lisäksi suunnitelmaan olisi syytä lisätä toimia tiedon toimittajien (mm. lupavelvolliset toimijat) osaamisen lisäämiseksi siten, että tietojärjestelmiin syötettävä tieto on tarkkaa ja oikein luokiteltua. Jätetilastojen luotettavuuden lähtökohta on sinne syötettyjen tietojen oikeellisuus, jonka perusta on yksittäisten tietoa syöttävien yritysten osaamisessa ja heidän käytössään olevan ohjeistuksen selkeydessä.

2. Jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet

-

3. Yhdyskuntajätteet

Toimenpide 3.5: Muovipakkausten ja muun muovin yhteiskeräyksen säätämistä pakolliseksi ei tule harkita, vaan sen tulee perustua vastuutahojen vapaaehtoiseen sopimiseen. Yhteiskeräys voi vaikuttaa mm. kerätyn muovin kierrätettävyyteen ja koko ketjun kustannuksiin, joten toimijoilla tulee olla harkintavalta asiassa.

Toimenpide 3.12: EU:n komissio suunnittelee EU-laajuisen jätemateriaalien merkitsemisjärjestelmän lanseeraamista osana jätedirektiivin uudistamista. Komission ehdotusta uudeksi jätedirektiiviksi odotetaan vuonna 2023. Suomessa ei tulisi siirtyä pohjoismaiseen järjestelmään, ennen kuin varmistetaan, ettei merkintöjä jouduta vaihtamaan muutaman vuoden päästä EU-laajuisiin piktogrammeihin.

4. Pakkausjätteet

Toimenpide 4.2: Mikäli esitetyn mukainen selvitys tehdään, sen lähtökohtana tulee olla arvio siitä, missä tapauksissa uudelleenkäytön lisääminen olisi ympäristön kannalta positiivista. Kertapakkausten muuttaminen uudelleenkäytettäväksi vaikuttaa laajasti tuotantoon, logistiikka ja kulutukseen sekä niiden kustannuksiin ja päästömääriin. Ei ole itsestään selvää, että uudelleenkäytön lisääminen on aina ympäristön kannalta hyödyllistä.

Tavoite 4.6: Kannatamme tuottajavastuun valvonnan tehostamista. Yhden tuottajavastuualan ottaminen erityisseurantaan vuosittain ei kuitenkaan riitä ongelman ratkaisemiseen. Valtionhallinto tulisi velvoittaa merkittävästi nykyistä tehokkaampaan valvontaan tuottajavastuunsa hoitamatta jättävien yritysten osalta. Tämä on olennaisen tärkeää, kun tuottajille asetettavat vastuut ja niiden kustannukset kasvavat merkittävästi.

Toimenpide 4.10: On tärkeää, että toimenpiteessä on nostettu esiin elintarviketurvallisuuden merkitys, kun pakkauksia suunnitellaan entistä paremmin kierrätettäväksi. Elintarviketurvallisuudesta ei voida tinkiä edes kierrätyksen edistämiseksi.

5. Kertakäyttöisten muovituotteiden vähentäminen

Toimenpide 5.1: Kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutuksen kappalemääräinen vähentäminen on mahdollista vasta, kun niille pystytään kehittämään korvaavia, uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja. Tällaisia, laajaan käyttöön soveltuvia vaihtoehtoja ei ole toistaiseksi löydetty. Sen sijaan muovimäärän vähentäminen näissä tuotteissa on osoittautunut mahdolliseksi.

6. Biohajoavat jätteet

-

7. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

-

8. Rakentamisen jäte

-

Seuranta (luku 7)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Yleisesti on tiedossa, että erilliskeräyksen ja kierrätyksen lisääminen nostaa yhdyskuntajätehuollon kustannuksia. Tämä ei näy suunnitelman vaikutusten kuvauksessa. Sen sijaan siellä sanotaan vain, että kierrätyksen kasvu saattaa kasvattaa jätehuoltokustannuksia, mikä on virheellinen arvio.

Muut suunnitelman osat

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Vaikutusarviointi

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Valtakunnallisella jätesuunnitelmalla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kustannusten kasvu on myös merkittävä kierrätyksen lisäämiseen vaikuttava kriteeri. Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa olisikin tärkeää pystyä seuraamaan jätehuollon tai ainakin yhdyskuntajätehuollon kokonaiskustannusten kehittymistä.

Muuta

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Säilä Antro
Suomen Pakkausyhdistys ry